

Taiken tilannekatsaus alueelliseen toimintaan organisaatiomuutoksen kynnyksellä

28.10.2025

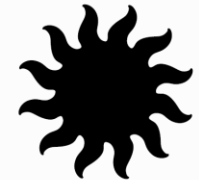
Taiteen edistämiskeskus
Centret för konstfrämjande
Arts Promotion Centre Finland

Taide- ja kulttuurivirasto

- Kansallinen audiovisuaalinen instituutti (Kavi) ja Taiteen edistämiskeskus (Taike) yhdistyvät uudeksi virastoksi 1.1.2026 alkaen.
- Muutos on osa opetus- ja kulttuuriministeriön Sivistyshallinto 2030 -uudistushanketta.
- Uusi virasto jatkaa Taiteen edistämiskeskuksen ja Kansallisen audiovisuaalisen instituutin tehtäviä.

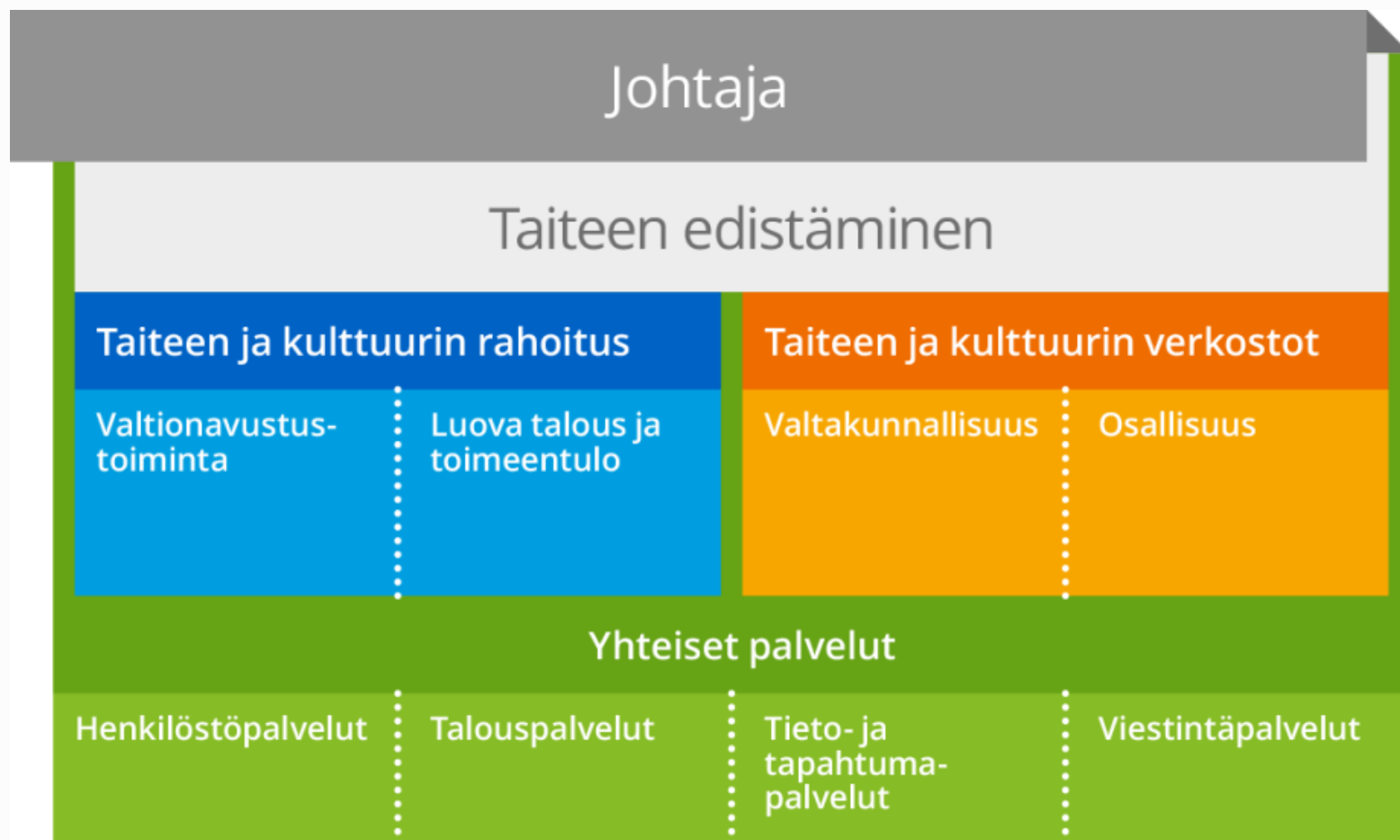

kavi.fi

Taiteen edistämiskeskus
Centret för konstfrämjande
Arts Promotion Centre Finland

Taiken sisäinen organisaatio 1.8.2025

Aluetoiminnan lakiperusta

Taide- ja kulttuuriviraston tehtävä (yleinen määritelmä / valtakunnallisesti)

- edistää taidetta ja kulttuuria sekä niiden asemaa ja merkitystä yhteiskunnassa valtakunnallisesti ja alueellisesti, jollei asia kuulu muun viranomaisen toimialaan
- luoda edellytyksiä taiteen tekemiselle ja taiteilijoiden työskentelylle

Taide- ja kulttuuriviraston tehtävä (spesifi määritelmä / alueellisesti)

- edistää valtakunnallisten kulttuuripoliittisten tavoitteiden toteutumista alueilla
- tukea kuntien kulttuuritoimintaa edistävien verkostojen toimintaa ja tarjoaa tukea kunnille kulttuuritoiminnan kehittämiseksi
- toimia yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa

Virasto toteuttaa alueellista tehtäväänsä

- myöntämällä **valtionavustuksia** taiteen ja kulttuurin edistämiseen
- **suunnittelemalla ja toteuttamalla** taiteen ja kulttuurin edistämiseen liittyviä **kehittämistehtäviä** ja **hankkeita**
- **toimeenpanemalla OKM:n linjauksia** taiteen ja kulttuurin edistämisestä.
- Alueellista tehtävää hoitaessaan virasto toimisi yhteistyössä muiden viranomaisten kuten **elinvoimakeskusten, Museoviraston, Lupa- ja valvontaviraston, kuntien, maakuntien liittojen sekä hyvinvointialueiden** kanssa.
- Laki taide- ja kulttuurivirastosta <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2025/511> sekä <https://www.finlex.fi/fi/hallituksen-esitykset/2025/31>

Viraston strategiset tavoitteet

= (aluetoiminnan tavoitteet)

Virasto vahvistaa taiteen tekemistä ammattina ja elinkeinona sekä taideyhteisöjen toimintaa ja rakenteita.

Virasto vahvistaa taiteen ja kulttuurin saatavuutta alueellisesti ja paikallisesti.

Alueetyön valmistelu ja toimenpiteet

- Käynnistyi keväällä 2025
- Alueprofiilien päivitys → tavoitteena yhteinen tietopohja
- Aiemman maakuntayhteyshenkilömallin arviointi
- Taiken sisäiset työpajat, kysely maakuntaliitoille ja ELY-keskusten kulttuuriyhteyshenkilöille
- Uusien toimenpiteiden suunnittelu

- Kulttuuripoliittisen selonteon toimenpanosuunnitelman vaikutus

Toimikuntarakenteen uudistuksen eteneminen

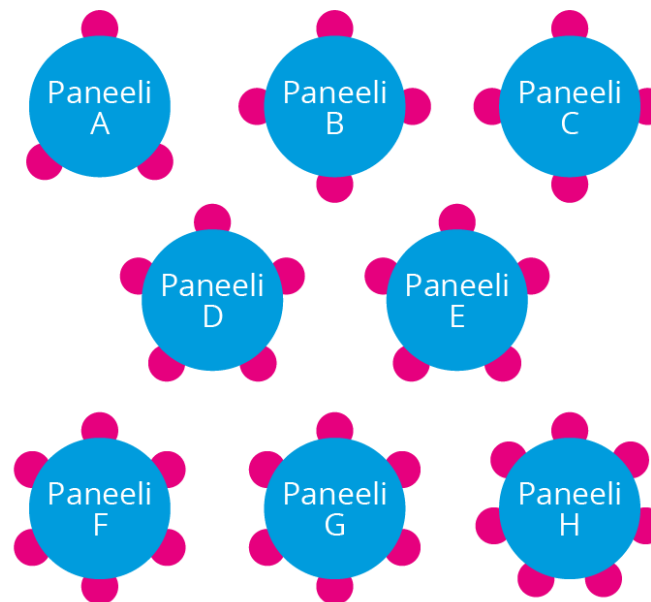
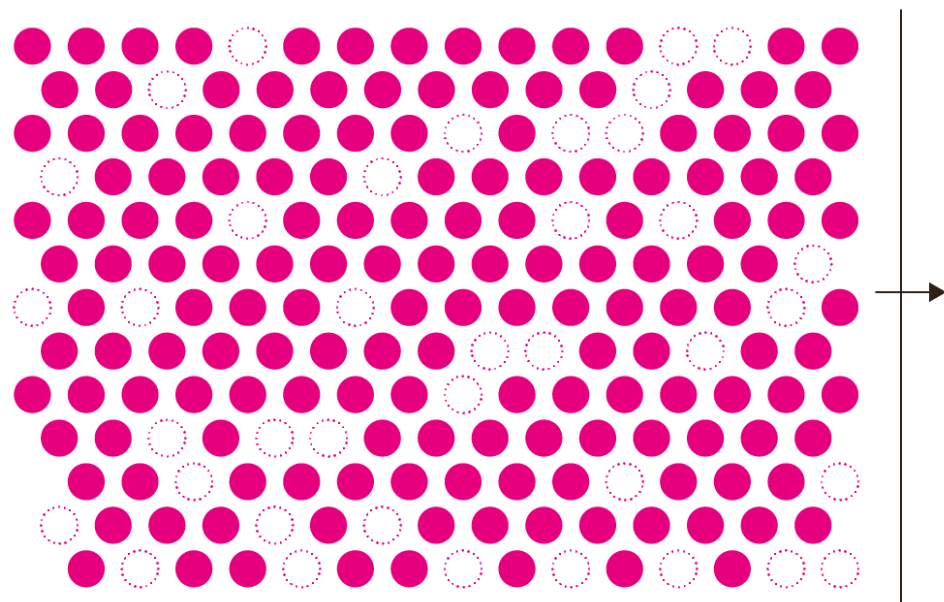
Asiantuntijapankki

Taide- ja kulttuurineuvosto
nimeää jäsenet

Taide- ja kulttuurineuvosto
Neuvoston nimeää valtioneuvosto
Apuraha- ja palkintopäätökset

Arviointipaneelit

Hakemukset arvioidaan
arviointipaneeleissa
· *Apurahapäätösten valmistelu*

Taike

· *Arviointipaneelien kokoaminen*

- Muutoksen seurantasivu: <https://www.taike.fi/fi/tietoa-taikesta/asiantuntijaelimet/toimikuntarakenteen-uudistus>
- Sisäinen valmistelu käynnissä, keskeiset prosessit valmiita vuoden loppuun mennessä
- Pyöreän pöydän keskustelut loka-marraskuu 2025
- Seuraava avoin info 11.11. klo 11 - 12
- Asiantuntijapankin nimitysprosessi 03/26-07/26
- Taide- ja kulttuurineuvosto aloittaa 1.7.2026
- Mitä tietotarpeita alueilla on?

Analyysia rahoituksen alueellisesta jakautumisesta

- Yhteisöjen avustukset 2025
 - Yhteensä 391 myönteistä päätöstä
 - Taiteenalojen toiminta-avustukset 13,7 m€
 - Festivaalien yleisavustukset 4,0 m€
 - Muut avustukset 3,6 m€

Etelä-Karjala	93 000 €	3	0,44 %
Etelä-Pohjanmaa	94 000 €	3	0,44 %
Etelä-Savo	782 000 €	4	3,66 %
Kainuu	661 000 €	8	3,09 %
Kanta-Häme	157 000 €	5	0,73 %
Keski-Pohjanmaa	213 000 €	5	1,00 %
Keski-Suomi	843 000 €	17	3,95 %
Kymenlaakso	45 000 €	2	0,21 %
Lappi	248 000 €	7	1,16 %
Pirkanmaa	1 818 000 €	32	8,51 %
Pohjanmaa	303 000 €	9	1,42 %
Pohjois-Karjala	344 000 €	10	1,61 %
Pohjois-Pohjanmaa	1 043 000 €	27	4,88 %
Pohjois-Savo	741 000 €	11	3,47 %
Päijät-Häme	177 000 €	5	0,83 %
Satakunta	185 000 €	9	0,87 %
Uusimaa	11 696 000 €	199	54,75 %
Varsinais-Suomi	1 921 000 €	35	8,99 %
Kaikki yhteensä	21 364 000 €	391	

Uudet taiteilija-apurahat

- 3767 hakemusta
- 303 uutta päätöstä
- Kuvataide 69
- Musiikki 46
- Kirjallisuus 44
- Teatteritaide 38

- 5-vuotisia 36
- 3-vuotisia 58
- 1-vuotisia 141
- ½-vuotisia 68

	Hakemusten määrä	Hakemukset (%)	Myönteisten määrä	Myönteisten määrä (%)	Apurahavuodet
Ulkomaat	72	1,9 %	7	2,3 %	12,5
Ahvenanmaa	4	0,1 %		0,0 %	
Etelä-Karjala	39	1,0 %		0,0 %	
Etelä-Pohjanmaa	28	0,7 %		0,0 %	
Etelä-Savo	45	1,2 %	4	1,3 %	5,5
Kainuu	15	0,4 %		0,0 %	
Kanta-Häme	60	1,6 %	5	1,7 %	7
Keski-Pohjanmaa	15	0,4 %		0,0 %	
Keski-Suomi	103	2,7 %	6	2,0 %	9
Kymenlaakso	30	0,8 %	2	0,7 %	1,5
Lappi	71	1,9 %	11	3,6 %	28,5
Pirkanmaa	307	8,1 %	21	6,9 %	29,5
Pohjanmaa	46	1,2 %	2	0,7 %	1
Pohjois-Karjala	48	1,3 %	1	0,3 %	0,5
Pohjois-Pohjanmaa	115	3,1 %	10	3,3 %	16,5
Pohjois-Savo	60	1,6 %	2	0,7 %	2
Päijät-Häme	53	1,4 %	2	0,7 %	4
Satakunta	44	1,2 %	2	0,7 %	4
Uusimaa	2357	62,5 %	208	68,3 %	359,5
Varsinais-Suomi	255	6,8 %	20	6,6 %	48

Taiken tietopaketti kuntapäättäjille

- taike.fi/fi/uutiset/taike-tarjoaa-kuntien-kayttoon-tietopaketin-taiteesta-ja-kulttuurista

Mitä kunnan
luottamushenkilön on hyvä
tietää taiteesta ja
kulttuurista kunnissa?

Kesä 2025

Kulttuuripoliittinen selonteko

- **Alue-, kunta- ja kaupunkikehitys:**

Kulttuuritoiminta ja elämystalous edistävät alueiden **elinvoimaisuutta**, houkuttelevat asukkaita ja matkailijoita sekä luovat **paikallisyhteisöä** ja yhteisöllisyyttä. Kulttuuripalvelut luovat edellytyksiä niihin kytkeytyvälle **yritystoiminnalle** sekä **työ- ja ostovoiman** pysymiselle alueella.

Alueellinen ja paikallinen kulttuuripoliittinen yhteistyö lisää **osallisuuden** mahdollisuuksia ja kokemuksia kaikkialla Suomessa. Kulttuuripalvelut ovat osa kuntien sivistystoimialaa ja **sivistyksellisten** perusoikeuksien toteuttamista. Kulttuuritoiminta – sisältäen vapaa-ajankäytön, luovuuden sekä kokemisen ja tekemisen paikat ja tilat – **edistää yhteisöllisyyttä sekä alueiden ja paikkakuntien elinvoimaisuutta.**

Kulttuurilla on pito-, veto- ja lumovoimaa, jotka **houkuttelevat asukkaita** ja matkailijoita sekä **investointeja ja osaamista**. Näistä syntyy puolestaan yritystoimintaa ja innovaatioita, joiden rinnalla ostovoima ja työllisyys kukoistavat.

Kulttuurisen aluekehityksen tavoitteita

- **Luovan osaamisen hyödyntäminen** uusien kasvualojen, innovaatioiden ja digitaalisten palveluiden kehittämisessä sekä luovat alat toimialana ja työllistäjänä.
- **Taide-, kulttuuri- ja luovan osaamisen vahvistaminen** koulutuksessa, työelämässä ja alueellisissa kehittämisrakenteissa sekä palveluiden kehittämisessä.
- **Kulttuuri- ja taidepalvelujen hyödyntäminen hyvinvointipalveluissa sekä niiden saatavuus ja saavutettavuus**, jotta kaikilla asukkailla on mahdollisuus osallistua ja hyötyä taide- ja kulttuuripalveluiden hyvinvointivaikutuksista.
- **Verkostojen, rakenteiden ja yhteistyön vahvistaminen**, jotta kulttuuri- ja luovien alojen toimijat voidaan kytkeä osaksi alueellista ekosysteemiä osana innovaatiotoimintaa, elinkeinopolitiikkaa ja hyvinvointipalvelujen kehittämistä.
- **Kulttuuriperinnön ja -ympäristöjen merkitys** yksilöiden ja yhteisöjen yhteenkuuluvuuden tunteelle ja yhteisöllisyydelle, mikä tukee yhteiskunnan resilienssiä, keskinäistä ymmärrystä ja luottamusta.

Työmuodot Kuntapalvelut-pilotissa 2021–2025

- Työmuotoina esimerkiksi:
kohtaamiset, konsultaatiot, sparraukset, työpajat, webinaarit, julkaisut
- Formaattit: kuntailtapäivät ja aluetilaisuudet
- Uutiskirje Kulttuuria Yhteistuumin -hankkeen kanssa
- Yhteistyö kuntien kehittämistehtäväverkoston kanssa
- Kuntien kulttuurikehittäjäryhmä
- Maakuntien yhteyshenkilöt Taikessa → tiedonkeruu
- Valtakunnalliset tapahtumat mm. Kutupäivät 2023 → valtakunnalliset kulttuuripäivät 2025
- Leader-julkaisu ja blogi
- KAKS-säätiön julkaisu – julkaisuaikataulu joulukuu 2025?

Aluetilaisuudet 2025 saakka

Yhteistyössä alueellinen kehittämistehtävä, maakuntaliiton kulttuurivastaava, alueellinen Taiken toimisto ja/tai taidetoimikunnasta vastaava, Taiken maakunnallinen yhteyshenkilö. Mielellään yhteistyössä taidetoimikunta

Teemat tulevat alueelta, Taike-syöttöjä tarpeen mukaan

Esillä alueen esimerkkejä tai hyviä verrokkeja muilta alueilta
Rahoituksen monipuolisuus esille toimijaesimerkkien kautta

Kuntien kulttuurivastaavat

Kulttuurilaitokset

Järjestöt, taiteilijat

Mukana ollut myös mm. ELY:n tai SKR:n edustajia sekä kehittäjiä
mm. keskeiset hankkeet

Alueelliset kulttuurifoorumit Itä-Suomi

- **Itä-Suomen kulttuurifoorumi**, Mikkeli 8.11.2022
Etelä-Savo, Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala ja Etelä-Karjala
- **Itä-Suomen kulttuurifoorumi**, Joensuu 20.9.2023
- **Itä-Suomen kulttuurifoorumi**, Lappeenranta 18.-19.9.2024
- **Itä-Suomen kulttuurifoorumi**, Kuopio 24.9.2025
- Tausta Saimaa-ilmiö –kulttuuripääkaupunkihaussa
- Tavoitteena alueen yhteistyön ylläpitäminen

Kulttuurifoorumien jatko

- Tiivistävät yhteistyötä alueilla sekä toimijakentän, kuntien että aluehallinnon kanssa
- Mahdollistavat rahoittajien ja toimijoiden kohtaamiset
- Ovat yksi kulttuuripoliittisten tavoitteiden jalkauttamisen muoto sisältöjen kautta
- Vuorovaikutus mahdollistaa yhteistyön, jota tarvitaan yhteisiä rahoitushakuja varten, keskinäisen ymmärryksen lisäämiseen, kehittämiseen
- KuVin resurssit pienenevät ja foorumien aluelähtöisyyden merkitys korostuu
- Taike / KuVi mukana työryhmissä mahdollisuuksien mukaan, henkilöt? Vakituisuus vs määräaikaisuus?
- Meneillään olevista hankkeista ja palveluista sisältöjä